

آموزش به بیمار

سل

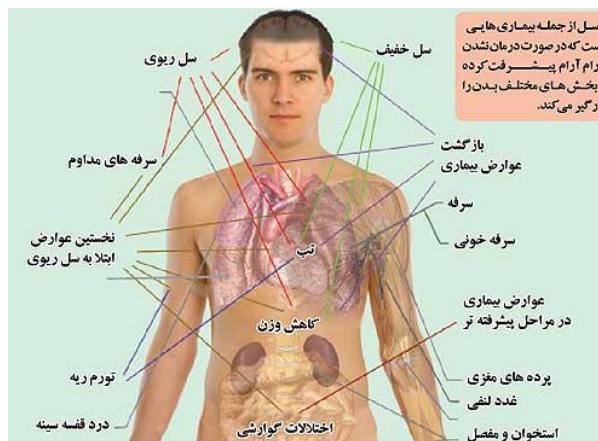
واحد آموزش سلامت بیمارستان خاتم الانبیاء

شیروان

زمستان ۱۴۰۲

منابع:

برونر سوارث ۲۰۱۴

پایان جداسازی (ایزولاسیون) بیمار مبتلا به سل از زمان شروع دارو به مدت ۳ تا ۴ هفته نیاز به جداسازی دارد.

راههای درمان سل:

۱- رژیم دارویی سل، اغلب شامل چند دارو است که میکروب سل نسبت به آنها حساس است. این داروها باید همراه هم مصرف شوند تا اثر لازم را داشته باشند. استفاده نامنظم داروها باعث می شود میکروب سل نسبت به این داروها مقاوم شود.

۲- بیمار باید داروهایش را به طور منظم و دقیق، طبق دستور پزشک مصرف کند. این نکته درباره همه بیماری ها صادق است. اما به خصوص درباره سل از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است، چون در صورت مقاومت میکروب سل نسبت به داروهای موجود تقریباً می توان گفت دیگر هیچ داروی کاملاً مؤثری برای درمان سل وجود نخواهد داشت.

۳- درمان سل کمی طولانی اس. بنابراین بیمار باید حوصله داشته باشد و تمام مدت درمان را سپری کند. این دوره درمان گاهی تا ۲ سال طول می کشد.

سل

سل عفونت مزمنی است که به وسیله باکتری " میکوباکتریوم توبرکلوزیس" و گاهی به وسیله سایر مایکوباکتریوم ها ایجاد می شود. این بیماری اغلب ریه را درگیر می کند، اما تقریباً هیچ کدام از دستگاه های بدن از شر بیماری "سل" در امان نیستند و سایر اعضای بدن هم ممکن است با این بیماری درگیر شوند.

بیماری سل به وسیله قطره های ریز موجود در هوا از فردی به فرد دیگر منتقل می شود و اغلب افرادی را که در ارتباط نزدیک با فرد بیمار باشند، درگیر می کند. بنابراین همه اعضای خانواده فرد بیمار، در معرض ابتلا به این بیماری هستند. مگر این که او به بیمارستان منتقل شود و با آن ها زندگی نکند و یا تحت درمان صحیح قرار بگیرد.

فردی که دچار عفونت فعال سلی است، اگر سرفه یا عطسه کند و جلوی دهان و بینی خود را نگیرد، قطره هایی که حاوی مایکو باکتریوم یا میکرب سل هستند، در هوا پخش می شوند و اگر فرد دیگری که نزدیک فرد مبتلا است، این قطره ها را استنشاق کند، باعث ابتلای او خواهد شد. بنابراین افراد مبتلا هنگام عطسه و سرفه باید همیشه برای پوشاندن دهان و بینی خود از دستمال استفاده نمایند و پس از آن، دست های خود را با دقت بشویند.

البته این به آن معنا نیست که فرد مبتلا به سل باید قرنطینه شود. در تماس کوتاه و گذرا امکان انتقال بسیار کم است، اگر چه غیر ممکن نیست.

بسیاری از مردم میکروب سل در بدنشان وجود دارد. اما مبتلا به بیماری سل فعال نیستند.

علائم بیماری سل

علائم اولیه سل، ممکن است بسیار عادی باشد و توجه را جلب نکند، مثل شخصی که دچار سرما خوردگی است یا کسی که مدتی لاغر و ضعیف است یا گاهی فرد تب می کند و دچار سرفه های مکرر می شود. افراد، در این مرحله به پزشک مراجعه نمی کنند تا علائم شدیدتری در آنها بروز کند، علائمی مثل درد تیزی که در ناحیه قفسه سینه است و با نفس کشیدن و سرفه ایجاد و تشدید می شود و یا وجود خلط خونی.

باید توجه داشت هیچ کدام از این دو علامت، مخصوص بیماری سل نیستند، اما نباید این علائم را دست کم گرفت.

علائم بیماری سل

- سرفه بیشتر از ۲ هفته
- تب
- کاهش وزن و کاهش اشتها
- تعریق شبانه
- خستگی زود رس و ضعف بدن
- تنگی نفس و درد قفسه سینه

برنامه درمانی سل

۱- داروها باسیل را می کشند

۲- اقدامات کنترل عفونت را سرایت پیشگیری می کند.

۳- استراحت غذا پاکالری بالا باعث بهبود التیام و افزایش وزن می شود.

